

Het kasteel van tante Els

‘Ik heb er schoon genoeg van, mam,’ zucht Birgit. ‘Ik wil niet meer constant in angst leven en achterom moeten kijken. Het is genoeg geweest.’ Ze slikt dapper de brok in haar keel weg en kan niet voorkomen dat een eenzame traan alsnog over haar wang naar beneden glijdt. Haar moeder ziet het verdriet bij haar dochter en slaat troostend haar arm om haar heen. Birgit leunt met haar hoofd op haar moeders zachte schouder.

‘Ik heb een idee. Weet je nog dat tante Els dat oude kasteeltje in Ierland heeft gekocht? Wat als je daar nou eens een tijd naartoe verhuist? Het heeft nog een hoop onderhoud nodig en ik weet zeker dat Els je hulp goed kan gebruiken. Het zou je goed doen. Bezig zijn met je handen, zodat je hoofd tot rust kan komen. Wat denk je ervan?’

Birgits gezicht klaart zienderogen op en een kleine glimlach breekt door. Ze snuft en gaat rechtop zitten.

‘Hè mam, dat vind ik nou nog eens een goed plan. O, nu ik erover nadenk, schiet me opeens van alles te binnen. Je kent me echt als geen ander. Kom hier.’

Ze pakt haar moeders gezicht tussen haar handen en plant een dikke klapzoen op haar wang. Haar moeder lacht hardop en trekt haar gezicht terug.

‘Ja, ja, ik weet het. Ik zal haar meteen bellen.’

‘Yes, top mam. Als ik jou toch niet had.’

Birgit komt uit een moeilijke en gewelddadige relatie. Haar ex is een dominante man die haar controleerde. Ze kon zich nu niet meer voorstellen dat ze ooit zo verliefd op hem was geweest. Hij was ongelooflijk knap en charmant. Daar was ze in eerste instantie op gevallen. Ze liet zich helemaal door hem inpalmen en werd verwend met mooie cadeaus en lieve woordjes. Lang duurde het sprookje niet. Na acht maanden, toen ze een paar weken bij hem was ingetrokken, kwamen de eerste barstjes in de relatie. Birgit, onzeker als ze was, durfde het met niemand te bespreken en wuifde alles met een lach weg. Ieder stel had toch wel eens problemen? Ze moest gewoon liever voor hem zijn, dan zou het vast goed komen. Inderdaad, even leek hun relatie weer als vanouds, maar gauw genoeg begon de ellende opnieuw. Het ging haast ongemerkt. Zo belde John eerst iedere dag om te vragen waar ze was en hoe laat ze thuis zou komen. Langzamerhand sloop de gewoonte erin en werd ze meerdere keren per dag gebeld. O wee als ze de telefoon niet oppakte, dan kreeg ze ’s avonds thuis de wind van voren. Uiteindelijk werd hij ook fysiek en moest Birgit enorm haar best doen de blauwe plekken en schrammen te verbergen. Ze had nooit verwacht ooit in zo’n situatie te belanden. Sterker nog, verhalen van vrouwen die geslagen werden door hun man hoorde ze lachend aan en riep dan: ‘Dat zou mij dus nooit gebeuren. Bij de eerste klap zou ik hard weggrennen om nooit meer terug te gaan.’

De schaamte was enorm en hulp inschakelen daardoor onmogelijk. Na vijf jaar was ze er echter klaar mee en was het huis ontvlucht. Hoewel het een ontzettende bevrijding was geweest, had het lang geduurd voordat ze zich verlost voelde van John. Nog altijd viel hij haar lastig en liet hij haar geen dag met rust.

Eenmaal thuis denkt ze aan het prachtige kasteel van tante Els. Het is echt een pareltje. Ze is er slechts één keer geweest, maar had toen besloten dat ze hier zeker zou terugkeren. De magie van Ierland was in haar hart gekropen en nooit meer weggegaan.

Het gaat nog sneller gebeuren dan ze had gehoopt. De kriebels in haar buik geven aan dat dit proces op het juiste moment komt. Haar moeder heeft al contact gehad met haar tante en zij vond het ook een fantastisch plan.

Een paar dagen later is het zover. De afgelopen dagen heeft Birgit de benodigde spullen verzameld en ingepakt. Blijkbaar heeft een mens meer nodig dan je op het eerste oog zou verwachten. Maar liefst vier koffers gaan mee. Het was gelukt om last minute een ticket enkele reis naar Dublin te boeken. Haar gedachten werden helemaal in beslag genomen door de aankomende reis, waardoor John naar de achtergrond verdwenen was. Eindelijk kon ze vooruit kijken.

De reis naar Dublin verloopt voorspoedig en haar hart slaat sneller, wanneer ze tante Els in de aankomsthal ziet staan met een welkomstbordje met daarop haar naam in haar hand. Birgit giechelt. ‘Wat fijn om je weer te zien, tante Els. Ik heb zo’n zin om aan de slag te gaan in jouw paleisje.’ ‘Birgit, lieverd. Wat enig om je te zien. Meid, wat zie je er moe uit. Kom snel, dan gaan we lekker naar huis. Kun je even bijkomen van alle stress van afgelopen tijd. Ik ga je flink verwennen, dat heb je wel verdiend.’

Of het door vermoeidheid komt of gewoon ontroering weet ze niet, maar tranen schieten spontaan in haar ogen bij het horen van deze lieve woorden.

Hoe moe ze ook is, toch blijft ze geboeid naar buiten kijken als ze op weg zijn naar tante Els’ kasteeltje. Rijden door het Ierse landschap is alsof je in een openlucht museum bent. Veel afwisselende landschappen trekken aan haar voorbij en laten haar mond keer op keer openvallen van verbazing. Wat een overweldigende schoonheid. Het is net of ze thuiskomt. Een gevoel van diep weten, alsof ze hier altijd heeft geleefd, overspoelt haar. Haar hele lichaam reageert op het aanwezig zijn in dit ruige landschap. Behaaglijk leunt ze achterover. Ondanks de kou buiten heeft ze het warm. Niet alleen lichamelijk, maar ook gevoelsmatig. Een vredig gevoel daalt op haar neer.

Hoe dichter ze bij tantes optrekje in de buurt komen, des te sneller en harder begint tante te ratelen, duidelijk ontzettend enthousiast over haar levenswerk. Het werkt aanstekelijk, want ook bij Birgit beginnen de kriebels in haar buik intussen aardig hun werk te doen. Gelukkig is het nog licht, wanneer ze arriveren bij het kasteeltje. De herinneringen dringen zich meteen aan haar op bij het weerzien van deze prachtige accommodatie en een glimlach van oor tot oor breekt door op haar witte gezichtje. Hoe moe en gespannen ze ook is, toch ervaart ze een geweldige euforie. Dit mag ze vanaf nu tijdelijk haar thuis noemen. Er is heus nog een hoop werk aan de winkel, maar dat maakt niet uit.

De ruwe, stoere uitstraling van de gigantische blokken steen waaruit het kasteeltje is opgetrokken, bezorgt haar een warm gevoel in haar lichaam. Het is dan misschien geen groot kasteel, maar imposant is het wel degelijk. De ronde, hoge toren, compleet met kantelen, geven het kasteel cachet. Birgit ziet in gedachten een schone jonkvrouw die gered wordt door een lieve, stoere prins uit de handen van een lompe barbaar. Klimop vindt zijn weg over de ruwe stenen naar boven en het geheel doet sprookjesachtig aan. Wat bijzonder om op deze plek te mogen wonen. Tante haakt haar arm in die van Birgit en zegt:

‘Kom lieverd, we gaan snel naar binnen. Daar is het lekker warm. Ik heb de thee al klaargezet.’ Birgit knikt en gearmd loopt het tweetal naar binnen. De vier koffers zullen nog even moeten wachten.

‘Hè tante Els,’ roept Birgit verbaasd. ‘Weet jij waar mijn vierde koffer is? Ik weet zeker dat ik ze allemaal in het busje heb gezet.’

Tante haalt haar schouders op en schudt gelijktijdig met haar hoofd. Paniek maakt zich van Birgit meester. Misschien is het de vermoeidheid die haar parten speelt, maar ergens is ze ervan overtuigd dat ze de vier koffers achterin de auto had gezet. Onbewust wrijft ze over haar kin in een poging te bedenken waar de verdwenen koffer kan zijn. Tenslotte haalt ze haar schouders op en loopt haar kamer in, koppig het onbestemde gevoel van zich afschuddend. Het is een prachtige kamer met een hoog plafond en hoge ramen. De inrichting doet haar denken aan lang vervlogen tijden. Buffetkasten, kleurrijke sofa’s, een donker houten hemelbed met veel kussens en wollige vloerbedekking die zacht

onder haar voeten voelt. Ze voelt zich er helemaal thuis. Ze is echter zo moe dat ze niet eens de moeite neemt om haar kleren uit te trekken en ploft zo op haar bed om meteen in een diepe slaap te vallen.

Midden in de nacht schrikt ze wakker van een geluid en het is alsof een stem in haar oor fluistert. Ze krijgt kippenvel over haar hele lichaam en verschrikt gaat ze op zoek naar de lichtsakelaar en struikelt daarbij over iets groots. Als het haar eindelijk lukt het lichtknopje te vinden, slaat ze haar hand voor haar mond om net op tijd een schreeuw te onderdrukken. Ze wil haar tante niet wakker maken. Voor haar voeten staat de zoekgeraakte koffer. Als ze rondkijkt en haar blik op zichzelf in de spiegel blijft hangen, ontsnapt de ingehouden gil alsnog uit haar keel. Haar tante staat bijna onmiddellijk in haar slaapkamer.

‘Birgit, wat is er?’ vraagt ze buiten adem. Birgit kan geen woord uitbrengen. Ze staat daar maar en staart wezenloos voor zich uit. Haar vinger wijst in de richting van de vierde koffer.

‘Hè, is dat de vermiste koffer? Hoe komt die hier nou terecht?’ is de reactie van tante. Haar ogen schieten intussen wild alle kanten op.

‘Tante, het ergste komt nog. Toen ik ging slapen had ik mijn kleren nog aan. En nu...’ Haar stem breekt en met gierende uithalen huilt ze een zee van tranen.

‘Ach kind toch, kom hier.’ Tante opent uitnodigend haar armen en Birgit laat zich gedwee door haar omhelzen. Ze grijpt haar tante als een reddingsboei vast, terwijl haar schouders in stilte op en neer schokken.

‘Weet je wat, ik blijf bij je’.

‘Dat is lief, tante’, zegt Birgit met een trilling in haar stem.

Die nacht doet ze geen oog meer dicht en bij elk geluid maakt haar hart een sprongetje. Doodmoe staat ze een paar uur later op en na vele koppen sterke, zwarte koffie begint ze zich eindelijk iets meer mens te voelen. Tante en zij bespreken hoe het mogelijk kan zijn dat de kwijt gewaande koffer alsnog op Birgits kamer terechtgekomen is. Tante denkt dat Birgit door vermoeidheid niet meer weet dat ze de koffer zelf op haar kamer heeft gezet en zich heeft uitgekleded voordat ze ging slapen. Vermoeidheid doet gekke dingen met een mens is hun conclusie.

Het hele voorval zit Birgit echter dwars en blijft, als een zeurende hoofdpijn, op de achtergrond aanwezig gedurende de rest van de dag. Ze kijkt regelmatig over haar schouder omdat ze het gevoel heeft dat ze in de gaten wordt gehouden. Om te bekomen van alle emoties besluit het tweetal het rustig aan te doen en geeft tante Birgit een uitgebreide rondleiding. Birgit ziet de potentie van het kasteel en ideeën vormen zich in haar hoofd om het nog mooier te maken. Er is meer dan genoeg tijd om deze plannen uit te voeren.

Enthousiast deelt ze haar ideeën met tante en samen maken ze een plan voor de komende tijd, compleet met materialenlijst en tijdspad. In de dagen die volgen doet het duo boodschappen, ruimen ze veel rommel op en voeren afzonderlijk van elkaar een boel taken uit. Het voorval van de koffer en het mysterieuze geluid verdwijnen naar de achtergrond en Birgit geniet van haar verblijf in het mooie Ierland. Ze heeft fijne gesprekken met haar tante. Niet alleen over de verbouwing en inrichting van het kasteel, maar ook over haar problematische relatie met haar ex.

Twee weken later ligt Birgit op een woensdagavond vroeg in bed, na een lange, vermoeiende klusdag. Een hard geluid maakt dat ze wakker wordt uit haar diepe slaap en meteen klaarwakker is. Wat was dat? Waar kwam dat geluid vandaan? Voorzichtig stapt ze uit bed, trekt haar ochtendjas en sloffen aan en gaat op onderzoek uit. Haar mobiel doet dienst als zaklamp. Waarschijnlijk heeft ze het zich verbeeld. Ze spreekt zichzelf moed in, alvorens voetje voor voetje door de lange, donkere gang te schuifelen. Het geluid dat haar gewekt heeft, hoort ze niet meer. Er is verder niets gekks te zien, dus draait ze zich om en vlucht snel terug haar kamer in. Om haar hartslag tot bedaren te brengen, ademt ze enkele keren diep in en rustig uit. De rest van de nacht ligt ze te woelen en draaien en het duurt lang

voordat ze uiteindelijk in een onrustige slaap valt en nachtmerries over geesten in een oud kasteel heeft.

Aan het ontbijt vertelt ze tante over haar nachtelijke avontuur en samen lachen ze er hartelijk om. Wederom vliegen de dagen voorbij, zonder dat er spannende dingen gebeuren. Birgit is echt tot rust gekomen, al wordt ze wel flink moe van al het klussen, schilderen en poetsen. Lichamelijke vermoeidheid is anders en het doet haar goed om zichzelf nuttig te maken en haar gedachten te verzetten. Toch gebeurt het regelmatig dat er meubels of voorwerpen verplaatst lijken te zijn. Keer op keer wijten zowel tante als Birgit het aan vermoeidheid en de lange klusdagen. Contact met het thuisfront heeft Birgit weinig. Af en toe facetimet ze met haar moeder en krijgt dan de laatste nieuwtjes te horen over familie, vrienden en kennissen. De tijd gaat vlug voorbij en voordat ze het weet is de lente aangebroken. De dagen lengen, de natuur ontwaakt en alles ziet er een stuk vrolijker uit.

Net als ze denkt dat er al een paar weken geen gekke of onverklaarbare dingen zijn gebeurd, is het op een dag weer zover.

‘Tante Els, weet jij waar de hamer is? Ik dacht dat ik hem in de schuur had neergelegd.’

‘Nee, ik heb ‘m niet gehad. Weet je zeker dat je ‘m daar achtergelaten hebt? Denk eens goed na.’

Birgit loopt in gedachten de vorige dag door, maar weet zeker dat ze de hamer in de schuur heeft gelegd. Weer bekruipt haar een angstig gevoel. Het is allemaal net te toevallig.

In de winkel vraagt een vriendelijke verkoopster hoe het met de verbouwing gaat. Birgit knoopt een gesprekje met haar aan.

‘Je weet misschien nog niet welke verhalen de ronde doen over het kasteel,’ zegt de verkoopster met een geheimzinnige lach op haar gezicht. Birgits hart maakt een vrije val en ze houdt automatisch haar adem in.

‘Nee,’ zegt ze tenslotte ademloos.

De verkoopster vertelt dat er in het kasteel een gravin woonde die door haar man vermoord werd en dat het daar sindsdien spookt. Onverklaarbare dingen, zoals voorwerpen en meubels die verplaatst leken te worden of helemaal kwijtraakten, vreemde geluiden en knipperende lampen. Hoe meer Birgit hoort, hoe kouder ze het krijgt. Dit is precies wat er aan de hand is. Vlug neemt ze, na het gesprek beleefd beëindigd te hebben, afscheid en haast zich terug. Daar vertelt ze tante over het gesprek. Even blijft het stil en dan barst tante in lachen uit.

‘Whaha, Birgit. Dat geloof je toch niet echt, hè? Nee, allemaal verhalen die bedacht zijn om de toeristen de stuipen op het lijf te jagen. Geloof me maar, er is helemaal niks van waar.’

Enigszins gerustgesteld vervolgt Birgit haar klus van die dag en vergeet ze de woorden van de verkoopster.

’s Nachts wordt ze opnieuw wakker van een vreemd geluid. Met bonzend hart pakt ze haar mobiel en gaat voorzichtig op onderzoek uit. Dit keer heeft ze de hamer meegenomen, voor het geval dat. Keer op keer lijkt er geen eind te komen aan de lange gangen, zeker in de nacht, wanneer het donker en stil is.

Daar is het geluid weer. Ze heeft het zich dus niet verbeeld. Er is daadwerkelijk iemand wakker en actief. Zou het tante Els zijn die een glas water pakt of even uit bed is omdat ze de slaap niet kan vatten?

‘Tante?’ fluistert ze gespannen. Ze durft haar stem niet te verheffen, bang voor de gevolgen.

‘Nee, niet tante,’ klinkt een hese stem achter haar. Voordat ze echter kan reageren, wordt een gehandschoende hand op haar mond gedrukt en wordt ze een kamer ingesleurd. Ze verliest haar bewustzijn.

Als ze uit haar verdoofde toestand ontwaakt, zit ze vastgebonden op een stoel. Voor haar staat John,

haar ex-vriend, met een krankzinnige grimas op zijn gezicht.

‘Eindelijk alleen, hier heb ik al die tijd op gewacht. Ik heb je gek gemaakt, hè?’

Birgit schudt wild met haar hoofd en tranen rollen over haar wangen. Praten is onmogelijk door het stuk tape dat over haar mond geplakt is.

‘Niemand komt je redden. Ik heb al afgerekend met je tante. Het is nu alleen jij en ik.’ Hij haalde dé hamer tevoorschijn, die pas geleden verdwenen was.

‘Jij geloofde die spookverhalen zeker?’ spot hij. ‘Ik ben je hier naartoe gevolgd. Jij dacht van me af te zijn, maar jij bent van mij en je hoort bij mij en bij niemand anders.’

Birgit kijkt hem smekend aan, haar ogen puilen uit. Al kan ze niet praten, toch ontsnapt een kreun uit haar mond. Ze probeert tot hem door te dringen, tevergeefs. De hysterische blik in zijn ogen vertelt haar dat hij over het randje van waanzin gedreven is. Er is niets wat ze kan doen. Ze hoopt dat het snel afgelopen is en ze geen pijn zal lijden.

Dan hoort ze een harde knal en zakt John voor haar ogen in elkaar, een gekwelde blik op zijn gezicht. Een straaltje bloed loopt uit zijn mond. Als hij iets wil zeggen, klinkt slechts gemurmel.

Tante Els staat achter hem, een groot geweer in haar handen. Opluchting stroomt door Birgits lichaam en tranen stromen opnieuw over haar wangen. Het is voorbij.

Tante bevrijdt Birgit en huilend valt ze in haar uitgestrekte armen.

‘Ik dacht dat je dood was,’ snift ze.

‘Huh, mooi niet. Ik ben net als onkruid, onverwoestbaar.’

De politie haalt Johns lichaam op en zelfbescherming wordt aangevoerd om tante vrij te pleiten van haar daad. Eindelijk is Birgit bevrijd van de ketenen uit haar verleden en vanaf nu kan haar leven alleen maar beter worden.